

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/100/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0020205347
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:0020205347.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Jany Dudíkovej a Mgr. Miloša Greguša vo veci starostlivosti súdu o maloletého J. D. nar. XX.X.XXXX a maloletú Y. D. nar. X.X.XXXX zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce detí rodičov: otca A. D. nar. X.X.XXXX prihláseného k trvalému pobytu v A. na D. ul. č. XX toho času bývajúceho v D. na O. ul. č. XX zastúpeného JUDr. Henrietou Hirjakovou advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie v Michalovciach na Nám. osloboditeľov č. 1 a matky Ľ. D. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v A. na D. ul. č. XX o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce č.k. 23P/198/2020-11 zo dňa 27.11.2020 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku o vyživovacej povinnosti otca voči maloletej Y..

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zaviazal otca prispievať na výživu mal. J. sumou 100 Eur mesačne a na výživu mal. Y. sumou 100 Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred odo dňa vykonateľnosti uznesenia do budúca matke. Neodkladné opatrenie časovo ohraničil do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Michalovce pod sp.zn. 23P/197/2020 o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Vo zvyšnej časti návrh matky, aby súd zveril maloleté deti do jej osobnej starostlivosti a aby styk otca s maloletým J. neurčil, zamietol. Zamietnutie návrhu na zverenie maloletých do osobnej starostlivosti matky a neupravenie styku otca s maloletým J. súd prvej inštancie odôvodnil tým, že matka neuviedla žiaden dôvod, prečo je nevyhnutné riešiť okamžite otázku zverenia maloletých detí do jej osobnej starostlivosti. V nadväznosti na to, že súd prvej inštancie nezveril maloleté deti do starostlivosti matky, nebol dôvod ani upravovať styk otca s maloletým J..

2. Proti tomuto uzneseniu, proti výroku o uložení povinnosti prispievať na výživu mal. Y. sumou 100 Eur mesačne podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec z dôvodu, že maloletá je na neho citovo naviazaná, trávi s ňou prevažnú časť mesiaca. Nevidí preto dôvod na akékoľvek výživné, nakoľko ide o striedavú starostlivosť k dcére. Taktiež nesúhlasí s tým, aby bola zverená do starostlivosti matky. S určením výživného na mal. J. súhlasil, a to aj s prihliadnutím ku skutočnosti, že 11.12.2020 prišiel o prácu, za čo podľa jeho úsudku môže jeho manželka. Do spisu doručil oznámenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce zo dňa 17.12.2020 o jeho zaradení do evidencie uchádzačov o zamestnanie odo dňa 12.12.2020.

3. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca nesúhlasila s jeho tvrdením, že by maloletá Y. bola u neho prevažnú väčšinu času. Uviedla, že keď sa otec odsťahoval z ich domu, dcéru mal dvakrát, a to s odstupom dvoch týždňov na jednu noc. V mesiaci december prišiel o prácu, škôlka bola zatvorená od 23.12.2020 do 11.1.2021. Keďže ona je zamestnaná a on prišiel o prácu, tak jej prišlo vhod, že maloletá bola u neho. Nebola tam však celý čas, doniesol ju na víkend a aj nejaké dva dni na začiatku týždňa domov. To bol dôvod, prečo bola dcéra u otca dlhšie. Od 11.1.2021 maloletá nastúpila do škôlky, výdavky

platí ona. V januári na ošatenie maloletej zaplatila 50,- Eur a za 16,- Eur jej kúpila Be-Ba mlieko, ktoré užíva od malička vzhľadom na jej intoleranciu na mlieko. Takisto platí výdavky na potraviny. Zdôraznila, že otec nemá dobrý výchovný vplyv na deti, správa sa arogantne, agresívne, bežne v komunikácii so synom používa vulgarizmy, fyzicky ho napadol a spôsobil mu tak závažné zranenia, že sa voči nemu vedie trestné stíhanie. Má problém s gamblerstvom, neplatí úvery. V roku 2018 prestal platiť energie, o čom jej nepovedal. Zistila to, keď prišla domov a mali odpojenú elektrinu, vodu aj plyn. Následne to musela riešiť a vyplatiť nemalú sumu. Poprela, že by mala problém s alkoholom.

4. Otec vo vyjadrení zo dňa 1.3.2021 k vyjadreniu matky uviedol, že sa vracia bývať späť do ich rodinného domu, pretože maloleté deti ľúbi a veľmi mu na nich záleží. Počas jeho neprítomnosti sa veľmi zhoršilo správanie mal. J., nakoľko je závislý na PC hrách. Od jedu rozbil monitor, ktorý mu on kúpil na Vianoce. To, že chodil k deťom na 2 - 3 dni takmer každý týždeň mu nepostačovalo. Mal. Y. sa neustále pýta k nemu do D., nakoľko je na neho veľmi citovo naviazaná a má obavy, že pre pandemickú situáciu by prišlo k odlúčeniu a niekoľko týždňov by s ňou nemohol byť. Bude sa podieľať na výchove a starostlivosti, ako aj na ich životných potrebách, nakoľko bude opäť doma. Je toho názoru, že návrh matky ohľadom výživného tým stráca právny nárok.

5. Súd prvej inštancie oznámil odvolaciemu súdu, že dňa 2.3.2021 sa uskutočnilo pojednávanie vo veci samej vedenej pod sp.zn. 23P/197/2020. Pojednávanie bolo odročené na neurčito z dôvodu, že otec namietať zaujatosť konajúcej sudkyne. Súd prvej inštancie na návrh matky zo dňa 24.3.2021 uznesením č.k. 2T/38/2021-10 zo dňa 30.3.2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým mal. Y. odovzdal do osobnej starostlivosti matky s tým, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Michalovce pod sp.zn. 23P/197/2020. V prevyšujúcej časti návrhu matky na zverenie mal. J. do jej osobnej starostlivosti zamietol.

6. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca ani k vyjadreniu matky nevyjadril.

7. Výroky uznesenia súdu prvej inštancie o čiastočnom zamietnutí návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o časovom ohraničení neodkladného opatrenia a o vyživovacej povinnosti otca voči maloletému J. odvolaním napadnuté neboli, nadobudli právoplatnosť, preto neboli predmetom preskúmania v odvolacom konaní (§ 367 ods. 2 CSP).

8. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP).

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP) ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Odvolací súd preskúmal napadnutý výrok uznesenia o povinnosti otca prispievať na výživu mal. Y. sumou 100 Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred matke od vykonateľnosti neodkladného opatrenia v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario a dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie, že v tomto prípade boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, pretože matka dostatočným spôsobom osvedčila neodkladnú potrebu dočasnej úpravy platenia výživného povinným v nevyhnutnej miere.

14. Odvolací súd zdôrazňuje, že v zmysle § 62 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu trvá, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Vyživovacia povinnosť majú obaja rodičia a má niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou, alebo tiež čiastočne starostlivosťou o domácnosť. Druhou formou plnenia vyživovacej povinnosti je poskytovanie vecných plnení napr. bývania alebo stravovania. Treťou formou plnenia vyživovacej povinnosti je platenie výživného ako peňažného

príspevku na uhrádzovanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení (bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti) a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určil súd. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Vodiacom zásadou na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Za schopnosti každého rodiča treba považovať jeho reálny zárobok, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia. Tento však treba pri posudzovaní ďalej modifikovať možnosťami rodiča, ktoré rozširujú reálne dosahovaný zárobok o subjektívnymi vlastnosťami podmienené možnosti. Pri určení výšky výživného je rozhodujúci príjem, ktorý rodič reálne mohol dosahovať, a nie príjem ktorý fakticky dosahuje, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity. V zmysle ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine je rodič povinný plne rešpektovať svoju vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené a s využitím svojich subjektívnych vlastností a pracovných príležitostí si organizovať svoje pracovné aktivity tak, aby mal reálnu možnosť si riadne plniť svoju vyživovaciu povinnosť.

15. Neodkladným opatrením podľa § 366 CMP môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere. Uvedené sa týka všetkých druhov vyživovacích povinností, ktoré vyplývajú zo Zákona o rodine. Nariadeným neodkladným opatrením je povinná osoba zaviazaná platiť výživné avšak len v nevyhnutnej miere tak, aby to postačovalo aspoň na uhrádzanie základných nevyhnutných životných nákladov. Súd prvej inštancie správne ustálil, že je potrebné otca zaviazať vyživovacou povinnosťou, keďže na základe tvrdení matky a podľa predložených výpisov z účtu matky, otec od októbra 2020 neprispieva na úhradu nákladov maloletých detí, ani na náklady domácnosti. Je zrejmé, že nie je v možnostiach matky z jej príjmu zaplatiť náklady detí a preto, aby nedošlo k ohrozeniu výživy maloletých detí, je nevyhnutné, aby na financovanie potrieb detí, do ktorých patrí aj podiel na energiách v domácnosti, kde maloleté deti žijú, prispieval aj otec. Keďže otec dobrovoľne na výživu detí prestal platiť, je nevyhnutné, aby ho k plneniu tejto povinnosti zaviazal súd. Skutočná výška opodstatnených a odôvodnených nákladov maloletých detí, ako aj príjmové a výdavkové pomery na strane oboch rodičov, budú predmetom dokazovania v konaní vo veci samej. Neodkladným opatrením súd berúc do úvahy vek maloletej a výšku nákladov na deti v jej veku vo všeobecnosti, zaviazal otca na platenie výživného na mal. Y. sumou 100 Eur mesačne, keďže zohľadniac aj vyživovaciu povinnosť matky, pokryje suma 100 Eur + výživné od matky, nevyhnutné náklady maloletej tak, aby bola zabezpečená jej výživa v nevyhnutnej miere.

16. K námietke otca, že nesúhlasí s výškou výživného na mal. Y., keďže s touto trávi prevažnú časť mesiaca, odvolací súd konštatuje, že otec svoje tvrdenie ničím nepreukázal, matka jeho tvrdenie poprela, resp. jeho tvrdenie potvrdila iba čiastočne. Keď sa odsťahoval z domu, dcéru mal dvakrát, a to s odstupom dvoch týždňov na jednu noc. V mesiaci december prišiel o prácu. Škôlka bola zatvorená od 23.12.2020 do 11.1.2021. Keďže matka je zamestnaná a on prišiel o prácu, tak matke prišlo vhod, že maloletá bola u otca. Nebola u neho celý čas, doniesol ju na víkend a následne maloletá nastúpila do škôlky. Sám vo vyjadrení zo dňa 1.3.2021 uviedol, že za deťmi chodil na 2 - 3 dni v týždni, čo mu nepostačovalo, preto sa chcel vrátiť domov. Že sa skutočne vrátil domov, nepreukázal. Práve naopak, matka podala dňa 24.3.2021 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu, že otec zobral mal. Y. ku sebe a nevrátil ju v dohodnutý čas. Z toho odvolaciemu súdu vyplýva, že otec sa domov nevrátil. Zo spisu je zrejmé, že styk otca s maloletou určený nie je. Z dôvodu, že otec nerešpektoval dohody s matkou ohľadne času, kedy mal maloletú vo svojej starostlivosti súd prvej inštancie uznesením č.k. 2P/38/2021-10 zo dňa 30.3.2021 nariadil otcovi odovzdať maloletú do osobnej starostlivosti matky. Tieto skutočnosti vyvracajú tvrdenie otca, že mal. Y. s ním trávi rovnako času ako s matkou.

17. Súd prvej inštancie preto napadnutým neodkladným opatrením správne určil otcovi platiť určené výživné, aj keď je potrebné zdôrazniť, že ide iba o výživné v nevyhnutnom rozsahu a len na určitý čas, do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností vedeného na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 23P/197/2020. Odvolací súd poznamenáva, že zisťovanie schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, ako aj rodiča zabezpečujúceho osobnú starostlivosť o deti, prípadná zmena pomerov účastníkov, ako aj skúmanie odôvodnených potrieb maloletých bude predmetom dokazovania vo veci samej, v rámci ktorého súd vyhodnotí aj dôvodnosť výdavkov maloletých detí, ako aj výdavkov rodičov z hľadiska ich účelnosti a nevyhnutnosti. V rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia sa však dokazovanie

nevykonáva, nakoľko pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení.

18. Odvolací súd poznamenáva, že v tomto prejednávacom prípade súd prvej inštancie zistil a v odôvodnení rozhodnutia opísal skutočný stav v rozsahu potrebnom pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý následne správne právne posúdil, pričom jeho skutkové a právne závery zjavne nie sú svojvoľné, neudržateľné a ani neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Odvolací súd ďalej konštatuje, že rozhodnutie súdu prvej inštancie obsahuje všetky náležitosti rozhodnutia a len odlišný názor účastníka vo vzťahu k hodnoteniu dôkazov a úvahám súdu uvedeným v odôvodnení rozhodnutia nečiní rozhodnutie nesprávnym a nezákonným.

19. Vzhľadom na to, že matka osvedčila nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia platenia výživného v nevyhnutnej miere odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa ust. § 387 ods. 1 CSP a podľa odseku 2 tohto ustanovenia sa stotožnil s jeho odôvodnením a na zdôraznenie jeho správnosti doplnil ďalšie dôvody.

20. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom v pomere hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 vety 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).